

Kéziratok, a melyek nem adatnak vissza ide küldendők: „MURAVIDÉK“ szerkesztősége Murska Sobota, Alexandrova c. 202. szám. Postatakarék számla száma 12980. Laptulajdonos: KÜHÁR ISTVÁN.

MURAVIDÉK

Politikai, gazdasági és társadalmi hetilap.

Megjelenik minden vasárnap. Előfizetési ára negyedévre belföldön 15 dinár, külföldre 18 Din. Amerikába 20 Din. Hirdetési ár □ cm.-ként: szövegközt és nyíltér 1.50 dinár, rendez 1.—Din., apróhirdetés 0.70 Din. és az illeték. Több-szörinél engedmény.

VIII. Évf.

Murska Sobota, 1929. január 27.

4. Szám.

Máglya és háború.

Egy rövidke kis hírecske adja kezembe a tollat, egy hírecske, mellyel a máglyát irtóztató képként állítják oda a tömeg elé, de a háborút, mely a máglyánál ezerszer borzalmasabb volt, ilyen cikkezéssel nem állították oda a civilizáció degenerálásaként. „Az amerikai Missouri államban máglyán égett el a feldühödött nép egy gyilkossággal vádolt néger. A múlt századbeli lincselés felújítása nagy felháborodást kelt, az egész művelt világon.“ — Eddig a hír.

A tolvajt, aki ha csak tyukot lopott is, úgy kellene büntetni, mint egy bebizonyított gyilkosság tettesét. Nagyon természetes. Mert aki lopni megy, az fel van készülve a gyilkosságra is. „Inkább én őt, mint ő (t. i. a gazda) engem, hogy aztán kiderüljön tettem“ — mondja a tolvaj. S hogy a „fejlet fejt“ elv alapján kellene eljárni a gyilkosokkal, az meg magától értetődő, ha hasonlóságból történt, és nem valami enyhítő körülményből kifolyólag. Hogy a hír szerinti lincselés, illetve a gyilkossággal vádolt négernek máglyán való elégetése csakis ennek a természetes törvénynek hatása alatt történhetett meg, az több mint valószínű. Hogy a lincselést civilizált nép követte el, azt meg zokon venni annyira azért nem lehet, mert faji (fehér) ösztöne készítette erre, azaz a neki ellenséges fajjal (fekete) szemben, mellyel a műveltség legalacsonyabb fokán állván, a civilizáció törvényei alapján eljárni nehéz dolog akkor, mikor azok humánus volta nem rendíti meg az élve maradt vad fajnak tömegét. A nép egy középkori ítélettel állította oda a vádlottat irtóztató példának, „vajha egy is elszánja még magát ily tetre, a fizetése ez lehet.“

Az ily tettek elkövetését partolni távol áll tőlünk; az önitélkezést, a népitéletet azonban megokolt esetben, és ebben az esetben különösen, nem lehet oly annyira elítélni. A felizgatott kedélyek, s a túlfeszített idegek hatása alatt mire nem képes az ember? Legyünk csak egészen őszinték!

Evangelikus és zsidó vallásról szóló törvény.

Mindkét vallás képviselői részéről elkészült a törvényjavaslat.

A zágrebi „Novosti“ értesülése szerint, az ág. evangelikus vallás kerületi elnöksége, a vallásügyi miniszternek átnyújtotta az ev. vallás szervezetről szóló törvényjavaslatot. A miniszter a közeli napokban áttanulmányozza a beterjesztett javaslatot és a vallásügyi miniszterium álláspontjához mérten kidolgozva, esetleg mint törvényt — kihirdetik.

Ezen törvényjavaslatot az ev. zsinat egyházi elnöke dr. Popp és világi elnöke dr. Roth készítették.

A zsidó vallás mindkét szerveze-

tének képviselői (neolog, ortodox) szintegy benyújtották felekezeti viszonyaik szabályozásáról szóló törvényjavaslatukat a vallásügyi miniszternek. Ezen javaslatot a neologok nevében Alkalay, az ortodoxok részéről pedig dr. Kohn készítették. A közeli napokban a vallásügyi miniszter egy bizottságot állít össze, mely a javaslatot áttanulmányozza és esetleg ellátni fogja előirásokkal, melyek más vallásokról szóló törvényeknél is megvannak. A zsidók ezen javaslatukban más vallásokkal való egyenjogúságukat követelik.

Az összes horvát pártok feloszlata.

A közbiztonságról szóló új törvény egyik kitétele szerint minden faji és vallási jellegű politikai pártnak fel kell oszolnia. A szerb párt, a muzulmán párt feloszlata után jött az összes horvát pártok feloszlata. A radics- és jogpárt helyiségeit lepecsételték s értékeit,

vagyonaát bírósági letétbe helyezték. Horvátországban még csak a Pribicevics-féle párt áll fenn. Miot hirdik, a közeljövőben a szlovén néppárt (klerikális) is feloszlatatik, miután az fajti és vallási jellegű is.

Vallásügyminiszter körlevele a főpapokhoz.

Dr. Alaupovics vallásügyminiszter az összes elismert vallások főpapjaihoz körlevelet intézett, melyben a mai helyzetre való tekintettel felhívja őket, hogy magasztos hivatásukban oktassák

a népet erkölcsiségre, egymás iránti és vallási szeretetre, nemkülömben a Király és a kormány iránti engedelmességre.

A máglya és a háború, két külön álló dolog ugyan, de hogy köztük nemcsak hogy nagy a hasonlatosság, de végeredményben azonosak egymással. Ezt bizonyítja az a sok millió ember, kik a borzalmas világégből szerencsésen, illetve élő halottak képében menekültek meg. Csakhogy egy máglya, az csak máglya marad, a háború pedig a máglyák sokaságát jelentette. Avagy egy frontáttörés alkalmával az ágyuk százainak pergőtüze, az aknavetők, gépfegyverek és fegyverek pokoli zenéje, a lángszórók borzalmas, mindent megsemmisítő tüze nem-e jelentett többet, mint egy vadnak egy máglyán égni el!? És mikor a háború máglyáit, a lincselés eme ókori felújítását a huszadik század civilizált népei készítették elő és négy teljes évig éreztették annak borzalma

a nem vad, hanem civilizált néppel, felmerül a kérdés: miért nem keltett felháborodást az egész művelt világon a máglyáknak ez a sokasága a háború?

Ahogy a Habsburg és Hohenzoller dinasztiákat hatalmi vágyuk készítette a háborúra, épúgy a Missouriikat fajvédelmi ösztönük, a vadnak meglincselésére. Mindkét eljárás azonban egyaránt elítélendő, mert felidézi az ókor és középkor szokásait, mely a mai civilizációval össze nem fér. Azért csak az egyoldalú felháborodás, ebben az értelemben, jogtalan, de kívánatos az, hogy a civilizáció mai emberei alkossanak olyan megfelelő törvényeket, hogy ne csak hogy meg ne ujjulhassanak, de még a lehetősége se foroghasson fenn annak a szónak: máglya és háború.

—r.

Politikai hírek.

Beograd. A Király Öfelsége kihallgatáson fogadta Laerwein, tekintélyes párisi újságíró, Briand személyes hívét, kinek a mai helyzetről a következőket mondotta: „Diktatura, ezt a szót könnyű kimondani, azonban igazságosan kell keresztül vinni.“ Vajjon nem diktatura-e az és pedig minden jogosultság nélkül, amikor egy párt vezére, amely pártnak semmi programja nincs, teljhatalommal diktálja, hogy ezt vagy azt a barátját meg kell választani egy kerületben, amelynek vitális érdekeit nem is ismeri. Szándékom, hogy igazi demokráciát és igazi parlamentarizmust adjak az országnak, igazságos választójogi törvény bevezetésével. — Az egyes szakminiszteriumokban serényen dolgoznak az új törvénytervezeteken. A közoktatásügyi miniszteriumban a tisztviselő elbocsátás folyamatban van. Összesen 80 tisztviselőt bocsátanak el a miniszteriumból. Új posta törvényt készítenek elő. A tav az, hogy az összes posták államkezelésben maradnak, míg a telefont és távirát magántőkének engedik át.

Magyarország és Románia közti optáns perre vonatkozó tárgyalások kedvező kilátásokkal indulnak. Csak az optánsper gyakorlati részével foglalkoznak San-Remóban.

Magyarország kormánya foglalkozik az ezüst pénz forgalomba hozatalával. Ez lenne Magyarországon, háború után az első ezüst pénz.

Albániában, Achmed Zogu királyt április hónapban megkoronáznák.

Afganisztánban teljesen felbontult a rend. A felkelők vezéreiknek megtagadták tett ígéreteiket és most fosztogatnak.

Olaszország. Március 24.-én lesznek az olasz választások. A fasiszta tanács egységes listát ad ki az egész ország területére. A jelöléseket a nagy tanács a kisebb fasiszta szervezetek ajánlására fogja végezni.

Új földmívelésügyi törvények.

A földmívelésügyi miniszter, dr. Franges tanálmányozza elődjének Andricsának összes e szakba vágó törvényjavaslatait. Többek között az állattenyésztés, a földműves hitelek igazgatóságáról, a szövetkezetekről szóló és más törvény javaslatokat, Mihalyst áttanulmányozza egy szakbizottság a törvényeknek végérvényes záradékot ad.

Politikai szemle.

Az új berendezkedés ország-szerint általános megelégedést kelt ugyanarra, hogy Öfelségét elhalmozzák üdvözlő táviratokkal, s a királyi kastély alatt nagy embertömegek éljenek a Királyt. A horvát lapok is általában helyeslik a Király ezen erélyes elhatározását, mely az egyes- és különösen a radics pártban még inkább fokozódik, mert az 1921. évi alkotmány, melynek módosításáért ők minden erejükkel harcoltak, érvénytelenítve van. A horvátok öröme érthető annál is inkább, mivel az önkormányzatuk elérését, Mácsek nyilatkozata szerint egy szélesebb körű autonómia keretein belül így látják megvalósíthatónak. Mindez a jövőtől függ.

Az új helyzettel nincsenek megelégedve azok a képviselők, kik tévlenségükért jó fizetést hozta haszontól elestek. Talán kifogásolnák még azok a faji, illetve felekezeti szervezetek, melyek az új rendelkezés szerint feloszlattak.

Mai miniszterek, akik eddig valamely pártnak tagjai voltak, fogadalmat tettek, mely szerint az államérdeket és közügyet minden pártérdek fölé helyeznek. Vagyis másszóval, megszűntek párttagok lenni s ezzel befellegzett a pártprotekciónak is.

Erélyes munka folyhatott már hónapokon át és folyik az egyes szakminisztériumokban a sürgős törvények előkészítésén. A községi törvény, mely már oly régen volt állandó napirenden s oly annyira szükséges, szintén tető alá kerül. A gazdasági tanács, mely alkotmányilag van előírva, s az állam közgazdasági érdekében oly nagy szerepet játszana, eddig nem alakulhatott meg, most meg lesz.

Az új helyzet előre láthatólag sokáig tartani, ez természetes is, mert annyi törvényt hozni, szerkeszteni, amennyit az új állam megalkotása óta hozni kellett, volna, hogy az ország ügye a rendes és konszolidált mederben folyhasson, rövid idő nem elégséges. Ha mindazok a törvények és rendeletek, melyek a jogbiztonságot, közgazdasági és pénzügyi fellendülést, nemkülömben az államforma egységes voltát és tekintélyét be- és kifelé megalapozzák, a hivatalnoki karnak eljárása pedig biztosítja a hatóságok tekintélyét, akkor a mai kormány, a királyi hatalmi kormányzás, átadja helyét a parlamenti kormányzatnak.

Dal egy kislányról.

Ki-ki állt a kisajtóba
Minden reggel, este
Szebb volt, mint a királylányok
Százszorta, ezerte.

Úgy ragyogott a két szeme
Az esteli fényben,
Szebben mint az esti csillag
A tavaszi éjben.

Néha, néha szakított egy
Orgona-virágot
S ábrándosan elmerengve,
Boldogságért vágyott . . .

A virágot odatűzte
Egy ifju mellére
S ő maga is ráborult a
Dobogó szívére.

Szive, lelke mosolygott a
Napsugaras éggel
S boldogságát nem cserélte
Volna el senkivel.

Szöke legény, barna kislány,
Mily gyönyörű álom . . .
Lehetne-e szebb is ennél
Ezen a világon!?

GÁLOSSY JÓZSEF.

HIREK.

HETI NAPTÁR.

JANUÁR		
27	Vasárnap	Gept. Ar sz. J.
28	Hétfő	Julán
29	Kedd	Szal. Fer. pk
30	Szerda	Mart. sz.
31	Csütörtök	Nol. Péter
FEBRUÁR		
1	Péntek	Ignác pk.
2	Szombat	Gyertyasz. B.A.

Vásári napok:

Murska Sobota . . . február 4.
Čakovec február 4.

— Kezdődik a „munka“. Erdélyi Mihály vanecsei gazda éjjel zajra ébredt. Ki akart menni, de az ajtaja be volt kötözve. Kamrába nézett, hol egy zsák gabona már be volt merve „exportra“, de nem sikerült elvinni azt, megzavarták őket. Három alak rebbent el közelükben, kik pár tyúkkal mégis meglógtak. — Az elmúlt héten Bedők vanecsei gazda konyhájából ismeretlen tettesek, a füstölőből hét darab húst vittek el. — Mindkét esetben a nyomozás megindult.

— Áthelyezés. Siftár Imre okt. gazdasz, a rakicsáni földmives iskola hivatalnoka, áthelyeztetett a maribori borászati iskolához. A gazdasági egyesület megszobotai fiókja benne agilis titkárját veszítette el, legalább is egy rövidebb időre, s félő, hogy a már 500-on felüli tagot számláló fiók adminisztráció munkájában torlódás áll be, ami az egyesület terjeszkedésére káros hatással lehet, amennyiben már az áthelyezés híre maga gondot okozott a tagok közt.

— A „Muravidék“ olvasói örvendetesen észrevehetően szaporodnak, de még vagy kétháromszáz előfizetőre van csak szükség, hogy a lap terjedelme megnagyobbítható legyen. Ezért kérjük a lap barátait, ne sajnálják a kis fáradságot, szerezzen aki tud, új előfizetőt. Minden előfizetőnek jogában áll véleményét, baját, ha az többé-kévesbe közérdekű, a lapban nyilvánosságra hozni. Sőt kérünk mindenkit, hogy a vidéken levő helyi híreket velünk közölni sziveskedjenek. Aki oly kedves és hetenként vállalkozik valamelyik rovat megírására, annak ingyen lesz küldve a lap, sőt postabélyegeket papírost borítékot is küld a laptulajdonos. Ez a kis munka nem nehéz. Hibáktól sem kell tartani, mert azok ki lesznek javítva. Így ismerjük meg vidékünk legkisebb bajait mulatságait, társadalmát, — szóval e vidék életét. Irjanak!

— Gazdasági előadások. Hodoson az elmúlt vasárnap Titán puconcii ig. tanító, hétfőn pedig Siftár okt. gazdasz az ev. iskola termében gazdasági előadásokat tartott. Az előadás 150—150 gazda jelenlétében folyt le általános érdeklődés és figyelem közepette. Hodosi tagok, kik a „Kmetovalec“ lapot nem értik 28-an vannak, hálásán köszönik a gazd. egy. fiókja vezetőségének, hogy így kárpótolta őket a gazd. szaklap még nem értéseért. — Puconcin 115 hallgató előtt tartott szépen sikerült előadást az iskola teremben f. hó 23.-án Zupanc okl. gazdasz, vármegyei állattenyésztési szakelőadó a sertés- és baromfi tenyésztésről. Az előadáson megjelenteket, a gazd. egyesület fiókja nevében Kúhár a fiók alelnöke üdvözölte, aki az előadást kezdeményezte. Ezenki-

Ejnye a zárgyelusát!..

(Borbály.)

Ünnep lévén János gazdáéknál, összehívta a komákat, jóbarátokat egy kis vacsorára. Történetesen az óiban levő koca elérte úgy terjedelmre, mint súlyra a kívánt gyarapodás, — le kellett szűzni, — hogy még idejében kihuzzák lakosztályából. Lakott pedig János gazdánál egy szerény, jómódorú állami hivatalnok, s mint házban lakót, dukált meghívni őtet is, venne részt szerény körükben egy kis társas vacsorán. Mint jónevelésű ember a hivatalnok elfogadta a szives meghívást, s bizony nem bánta meg! Volt ott minden amit szem-száj megkívánhat, fűszerezve a gazda színes kínálásával és otthon termelt valódi jó noha borával. A hivatalnok, hogy el ne maradjon, valamiképen sűrűn fűtgette a poharat, amit egyébként tenni nem szokott. Ennek természetes következménye képen, a jelenlevőket lassan mind letogeste

és jókedvének éneken adott kifejezést. Válásra kerülve a sor, a hivatalnok bucsúképen egyik cipőjét dobta egy távozó vendég után, nem érthetvén azt el máskép. Ezzel ő is, mint aki jól végezte dolgát, indult lefeküdni. Kiment az udvarra, hogy a szobájába jusson, de közben az utcára tévedt, s miután a házak nem hasonlítottak az ő lakásához, hát mentében azon igyekezett, hogy az utról akarata ellenére le ne térjen s mielőbb haza érjen, számításán kívül hagyva azt, hogy a pár lépés helyett kilométereket tett meg. Éppen egy lejtőn ment le, melyet keresztben egy patak szelt ketté, amikor észre vette, hogy az egyik cipője ott maradt, lábáról a harisnya bőrrel együtt leszakadt a januári fagyos út következtében. De még nem is ért rá helyzete fölött gondolkodni, illetve morfondírozni, amikor lába alól a talaj kicsúszott s esett ismeretlen sebességgel lefelé.

Ezen Óceán felletti próbarepülésnek víz loccsanása és kavicsos homok-

nak nem a leggyöngédebb érintése vett véget nem a legüdvösebb kifejezésekkel keverve.

Hivatalnokunk, mint aki már tűzbe jött, a tulsó parton annál nagyobb igyekezettel indult tovább, hogy a nem messze világító házakat elérje. Itt betért egy házhoz s a reggeli dolgát végző gazdától egy pár papucsot, egy sapkát, s egy kabátot kért kölcsön, azzal a megtoldással, hogy kísérje haza P.-be.

A bácsi elkísérte hivatalnokunkat, kinek kezében az egyik félcipője, fején egy-zsiros, foltozott kalap, — egyenruhában, a lábain egy pár kölcsönkért sáros papucs. Amikor így összeállítva, félig csukott szemekkel kísérelte támaszkodva beállít reggel János gazdáékhoz, a gazda ráförmed a kísérelő emberre, — „honnét jöttök?!“ — A másik egy kis kaján mosollyal a szája körül ráfeleli: »a 3 kilométerre levő J.-ből, — azt hiszem ennek egy kicsit nagyon meghasznált a kendője, valahogy hozzánk tévedt, hát haza veztettem.«

Mire János pipáját a másik oldali agyarára véve csak ennyit mond: „Ejnye a zárgyelusát, én közelebbi úton is haza veztettem volna!“

Leveli béka mint időjós.

Itt a tél, zordonul
Hozzánk beállított,
Egészen szótlannul
Nem is kopogtatott.

Különös egy vendég,
Olyan szótlannul, rideg,
Ilyen már nem volt rég!
Mindenkinek didereg!

Ha itt van, hát legyen!
Ne félj nagyon tőle,
Tartsd szobád melegen
S elfogy lassan mérge.

Elmulott Pál napja
A tél igazodik
Fehér takarója
Biztosan bucsúzik.

RUZSA FERENC.

vül külön üdvözölte Zupanc előadót, ki a meghívásra szíves volt lejönni. A kitünően beszédés és népies nyelven való előadásáról ismert szakember előadása a gazdaközönség figyelmét mindvégig lekötötte és helyeslésre talált. Előadásának befejeztével Kúhár megköszönte Zupanc előadó kiemelt és oktató tevékenységét, úgyszintén Samcc egy. elnöknek, ki szintén jelen volt, a pártfogását, az előadás Puconcin való megtartásáért, végül a jelenvöltek szíves türelmét azzal a kívánsággal, hogy a hallottakat fordítsák sertés- és baromfi tenyészetük hasznára. — Közeljövőben egy jogi előadás lesz megtartva, mint pl. mesgye, vízárók, szolgalmi, mezőrendőri stb. ügyekről s községi közigazgatásról. Az előadó Lipovsek járási főnök lesz. Erre a fontos előadásra, mely idejekorán közhírré lesz téve, már is felhívjuk gazdáink figyelmét.

— A prekmurjei ág. hitv. evang. esperesség gyámintézet elnökének Siftár Károly bodonci lelkész, világi elnökének Kúhár József tesanovci földbirtokos lett megválasztva.

— Köszönetnyilvánítás. A murszka szobotai izr. nőegylet hálás köszönetét fejezi ki a kereskedők grémiumának, hogy Fürst Ödön elhalálása alkalmából kétszáz dinárt koszorúmegváltás címén nekik adományozni szíveskedett. özv. Dr. Geiger Vilmosné.

— A befagyott ut. A volt maribori kerület bizottsága a Radomos-Turniscei ut kiépítését elhatározta s az építkezési munkálatokat hosszabb időn keresztül folytatta. Az új kormány a kerületi bizottságokat feloszlatta s mint hirlik új beosztást tervez, mely szerint 7—12 kerület lenne felállítva az országban. Ezen beosztás szerint megszűnne a maribori kerület. Köztudomású, hogy a volt kerületi bizottság Nedelica és vidéke fontos közgazdasági érdekeit figyelmen kívül hagyta s ezzel a lakosság érdekeit mellőzte, a mi nagy felháborodást keltett. Ezen intézkedés folytán a további munkálatok megszűnnek s így az állandó nagy hidegség miatt a kerület meg az ut is befagyott.

— Óriási jégtorlaszok a Mura medrében. Az állandóan tartó nagy hideg folytán a Mura alsó folyása Deklezsinig befagyott, ezért a réveken a közlekedés lehetetlen. A fagyás egyes helyein a jég 2 méter vastag rétegű s így a gyalog közlekedés szabad. Számos helyen, különösen pedig ott, ahol malmok vannak, óriási jégtorlaszok keletkeztek, amelyek a malom tulajdonosoknak — ha az olvadás hirtelen lesz — szükséges beavatkozás eimulasztása esetén nagy károkat okozhatnak.

— Amerikaiak! Ki tud róla? Kovács Juliana, aki Bunderla Istvánnál lakik Kuzdoblanje községben Prekmurjében, kutatja Róza nevű lánya hollétét. Kovács Róza 3—4 éve nem írt anyjának semmit. Az anyja azért nem tud írni lányának, mert elvesztette a régi címét. Róza legutóbb New-Yorkban volt, talán most is ott van? Ha amerikai olvasóink közül bárki az anyja segítségére lehetne, hogy a rendőrségen megtudhatná Kovács Róza címét, szépen kérjük a bánkódó anya nevében, értesítsen bennünket vagy közvetlenül Kovács Juliannát a lánya hollétéről.

— Megsebesült csempész. Szkakovci és Gederovci között fegyveres csempészek akartak Ausztriából hozzánk átjutni. Amint a pénzügyőrök észrevették futni kezdtek vissza Radkersburg felé. Az örök többszöri felszólítására egyik sem állott meg, mire fegyverüket használták. Erre a csempészek visszalövéldöztek. Cseh Péter gomilicai prekmurjei csempész lábán megsérült és így sikerült elfogni. A csempész sok zahharint, gyufát, és cigaretta papirost hozott magával. A sebesülés gyógykezelése végett a murszka-szobotai kórházba szállították Cseh-t, aki „csehül van” a sebzés és a csempészes miatt.

ORSZÁG VILÁG.

— Szenet lopott a néger Santa és a szegények között osztotta ki. New-yorkban karácsony estéjén egy vagon szén tünt el az egyik szételepről. Másnap reggel a rendőrség arról értesült, hogy a város szegény negyedében egy néger Santa Claus ingyen szenet osztogat és bekopogtat az összes szegény emberekhez. Az ünnepek után a szételepen megkerült a vagon, azonban üresen. A rendőrség megindította a nyomozást és keresi azt a néger, akinek ilyen santa clausi szerepre támadt kedve.

— Az autómobilgyártás 1928-ban váratlan nagy rekordot ért. Négy millió 650.000 jármű készült egy év alatt Amerikában. Az autómobilgyártás a most záruló évben messze túlszárnyalta az 1926-ik és 1927-ik év mérlegét. A mostani évről még nincsen végleges számadat. Decemberben az eddigi kimutatás szerint több mint 300.000 teher- és luxuskocsi készült. Ezzel együtt az egész évben négy millió 650.000 jármű készült az autógyárakban. Vagyis az előző 1927. év eredményeit több mint egymillió járművel túlbaldták. A karácsonyi ünnepek után egészen újévig a legtöbb gyárban szünetel a munka. Egyes gyárak csökkentették, mások teljesen szüneteltették a munkát, hogy leltárt készítsenek és előkészüljenek a jövőévi tevékenységre. Nagyon sok gyár új modellek kivitelére készül, hogy az 1929. évet az autógyártás nézőpontjából még emlékeztetesebbé és az üzletet még jövedelmezőbbé tegye.

— Eljött a spanyol már Bécsbe, Budapestre és Ljubljanába is. Nehogy vidékünk is befertőződjék, ajánljuk az utazókat távortartani. A kilincseket naponta többször nedves szódás vizes ronggyal megtörölni. A köhögés és tüszőgyulladás csakis zsebkendőbe történjen. A zsebkendőt úgy kell összegöngyölni, hogy a szövetét ne fertőzze. Minden étkezés előtt mossuk meg kezünket. Kerüljük azokat a helyeket, ahol sok ember összejön. A fokozott alkohol fogyasztás nincsen előnyére a betegnek, sőt gyengíti a szervezet ellenállását és így az egészséges ha berug könnyebben fertőződik. A pénz, levél, kártya, rosszul mosott pohár és evőeszköz, ujság stb. mind terjeszti a ragályokat. A legutolsó nagy spanyol járvány 1918-ban, volt amidőn igen sokan elpusztultak tüdőgyulladásos influenzában.

— Szerencsétlenség érte Karvas József tanárt és jegyesét a Javorina leg-tetején levő menházban akartak eludni. Ámde annyira elfáradtak és eltévedtek a sok szűzbe, hogy holt fáradtan ledőltek a hóra. A menházból két hatalmas bernhárdegyi kutyát küldtek 9 órakor a sötétben keresésükre, akik szag után indulva megtalálták őket. A hóból kikaparták a félig fagyott alvó párt, éktelen csaholással jelezték felfedezésüket. A tanár valahogyan a lár-mára magához tért, hóval feldrzsölte menyasszonyát és így félig a kutyán fekvő, félig a saját lábán tipegve éjfélkor érkeztek a menházba.

— A venezuelai földrengésnek ötszáz-nál több halottja van. Az elpusztult területekkel az összeköttetések egészen megszűntek. Az elmenekült lakosság helyzete kétségbeesítő. Az ott maradt sebesültek nem kapaaknak kötöző anyas orvosi segítséget. E területén megszokták a gyakori földrengést, de a mostani rengés túl erős volt.

— Varga György újszászi hentest. Gonda József újszászlási legényt felboncolták, mert azt suttogják róluk, hogy légyölő papirossal megmérgezték őket.

— Berlinben hétfőn reggel jégeső esett, és oly erősen megfagyott az egész táj, hogy üvegfényes lett minden. A közlekedés úgyszólván lehetetlenné vált. Kezüket, lábukat törték a lárókelők. Az autók minden pillanatban elfaraltak s közben embereket, állatokat elsepertek, az útszéji oszlopok, a gyalogjáró párkányának siklottak egyik másik oly irammat, hogy az autók oldalt neki feküdtek a trottoárra és kiöntötték a bennük ülőket. A Podszdam melletti Kilométerberg lejtőjén több mint ötven autó szerencsétlenül járt, egymás hátába csúsztak. Hiába való volt a keréklánc, szifrácsavarás. Az autók nagy része, különösen amelyek a lejtő tetejéről kezdtek irányithatatlan, fékezhetetlen módon lecsúszni, oly erős svungot kaptak, hogy a lejtő talpán heverő autókkal összevágódva recsegés-ropogás között teljesen elpusztultak.

TORMA.

Táviratok stílusa.

(A) — „Bob úr tigrisvadászat áldozata.”

(B) — „Hullát azonnal küldje.”

(Egy nagy láda az elejtett tigrissel megérkezik.)

(B) — „Nem tigris hullája, Bob urnak hullája küldendő.”

(A) — „Bob tigrisben.”

Áhá.

— Margit, mit tennél, ha megcsókolnálak?

— Kialtanék a süket nagymamának.

Kissé nehéz dolog.

— Miért sírsz te kis fiú?

— Megharapott a tutya!

— Ne sírj fiam, azon már nem lehet segíteni.

— Báci térem ott fut ni, haraptya vissza.

* * *

A friss özvegy, urának sirkőfelirata: „Nyugodj békében a viszontlátásig!”

Nyilatkozat.

Felkérek nagyon szépen mindenkit, különösen a korcsmáros, vendéglős urakat a szerencsétlen gyermekeim nevében is, hogy férjemnek Cesar Vekoslav murszka-szobotai pékmesternek senki semmit különösen italt, se a kenyér árért, se hitelbe ne adjon.

CESAR MARIJA.

Gramofón

automatás egy dináros bedobásra beállítva ötven darab dupla lemezzel olcsón eladó VEZÉR-nél Martjancin.

K I N O

V MURSKI SOBOTI

V NEDELJO 27. januarja
popoldne ob 3, zvečer ob 8 uri

Grozna noč u Sing-Sing-u

Drama onih koji su prekoračili granice zakona u 6 činova.

BESSIE LOVE, LESLIE FENTON.

V nedeljo 3. februarja

NEZAKONITI SIN

Drama u 8 činova. U gl. ul.:
MADY CHRISTIANS i
WERNER FUETTERER.

VSTOPNINA: I. prostor 12 D.,
II. prostor 8 D., III. prostor 5 D.

Akumulátorokat töltésre elfogad.

Lastnik kina

GUSTAV DITTRICH.

GAZDÁLKODÁS.

Állataink sószükséglete.

Só nélkül állattenyésztés el sem képzelhető. Különösen áll pedig ez a szabály minálunk, hol a szalma takarmányozás általánosan bevezetett szokás, vagy egészben, vagy szecsakázva, a kényszer hatása alatt, mert vidékünk rétegekben szűkölködik, főként pedig a jó réti szénában való hiányossága ezt így parancsolja.

Az állat só nélkül gyengén éldegél, mert szüksége van sóra, étvágy gerjesztés, jobb emésztés és a megevett takarmány értékének alaposabb kihasználása céljából. Az embernek is rosszul ízlik a sóatlan étel. Ugyanez áll az állatra is, melynek az emésztéshez, erre feltétlenül szüksége van. Állataink só szükséglete fejenként és naponként egy féltől egész egy egész evőkanálnyiig terjed, az állat nagysága szerint vagyis 8—15 grammig.

Szecsakázott szalmát, abrakolásnál, fél nappal az etetés előtt sóval rétegenként behintjük, s azt vízzel locsoljuk meg, vagy ugyanezt vízben feloldott sóval, sós vízzel tehetjük. Ez a kemény szecsakát puhítja, kissé savanyítja és így ízletesebbé teszi. Több etetésre szánt keveréket ellenben ne locsoljuk sósvízzel, mert könnyen megpenészedik a takarmány. Ezt csak rétegenként a rázásnál tiszta sóval sózzuk, mely megoldva s puhává és ízletessé teszi a takarmányt. Közvetlenül etetés előtt volna helyénvaló a sósvízzel való permetezés, de ez csak izesíti, de nem puhítja a szalmát.

Marhasó ugyan az idén nem kapható, de azért az ételsót se vonjuk meg állatainktól, ha drágább is, mert megboszulhatja magát a sóhiány.

Lenmagpogácsa.

Ez egy különösen egészséges, úgyszólván gyógyító hatású takarmány, két és félszer annyi fehérnyét tartalmaz mint a zab vagy kukorica, kétszer annyit mint a buzakorpa és háromszor annyit mint a legjobb széna; 38—40% fehérnyét tartalmaz. Legjobban beválik, mint takarmánypótlék, borjak és csikók felnevelésénél, de teheneknél épúgy megteszi hatását. — Abrak közé keverve kisebb állatnak $\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{2}$, idősebbnek 1 kg, fejős teheneknek pedig legfeljebb 1 és fél kg-ot adunk fejenként naponta. Ára a gazd. egyesület raktárában (Cseh és Gáspár) M. Szobota 50 kg zsákban 40 Din. kg.-ként.

Halliszt.

A halliszt 50% fehérnyét tartalmaz, ötször annyit mint a buzakorpa, ezenfelül van benne

15% foszforsavas mész, s ezért nagy fontossággal bír mint takarmány pótlék a malacoknál, nemkülönben a sertéseknél egyáltalában. Hallisztból adunk: malacoknak 10 hetes kortól kezdve naponként és fejenként 3 dekát (30 gram) és fokozatosan felmenve egész 10 dekáig úgy, hogy mire elérik az öt hónapos kort, már az adag nagysága elérheti a 25 dekát ($\frac{1}{4}$ kg-ot). Többet adagolni ennél, még nagy sertéseknek sem tanácsos naponta. Hallisztot épúgy mint a korpát más étel közé keverjük. Ára kg.-ként 8 Din, legkevesebb 5 kg vételénél.

E két utóbbiból következik tehát, hogy annyival kevesebbet kell adnunk ezekből a korpához avagy zab és kukoricához mérten, amennyivel több bennük azokhoz mérten a tápérték tartalom, s mégis megadjuk állatainknak a szükséges értékű takarmányt. Ha számításba vesszük az árakat, talán még olcsóbban jövünk ki ezekkel mint a korpával vagy zabbal s jöllehet több eredményt is érünk el. Ma, amikor vékonyan adagolhatunk szemegabonát s csak úgy a korpát is, talán egy kis számításra jövünk arra, ha állatainkat a kelendő erőben megtartani akarjuk, hogy jó takarmánypótlékokhoz folyamodunk, melyek aránylag olcsóbbak. Tegyük kísérletet egy darabnál, s ezen okulhatunk.

Gyümölcsészet.

Mi az „Árborin“ ?

Árborin, olyan szer, amely különböző, de különösen a gyümölcs fák elősdiel — irtására szolgál. Az árborin kátrányolaj készítmény, mely szappanokkal és más szerekkel úgy van keverve, hogy vízben oldódó piszkos-fehér, tejhez hasonló folyadékot ad.

Az arborin megsemmisít mindennemű elősdiel, kiirtja a mohát és a kezdetleges rákot, a fakérgét megfiatalítja, sima kérgű fán pedig az elősdiel menhelyet nem találhatnak.

Az arborin könnyen keverhető puha vízzel (pl. eső- vagy patakvízzel), bármilyen arányban. Keverékek készítése olyformán történik, hogy pl. 10%-os keverékhez 90 lit vizet és 10 lit árborint veszünk, 6%-os keverékhez pedig 94 liter vizet és 6 lit árborint! Öntünk össze egy edénybe. Evvel a keverékkel fecskendezzük a fa koronáját és fiatal ágait, avagy pamaccsal kenjük az alsó ágakat és a fa törzsét.

Almafának 10, körtefának 8, cseresnye és szilvafának pedig 6 százalékos oldatot használjunk.

Az árborint legjobb eredménnyel összel használhatjuk, mi-

kor a fák lehullatják leveleiket, vagy pedig kora tavasszal rügyezés előtt, (febr., márc.) amikor többé nem fagy. Nyáron is használjuk a vértetük irtására és a rák sebek bekenésére, mely utóbbiak előbb késsel az egészséges fáig kimetszetnek. Ehez 20—50%-os oldatot vehetünk; permeteznünk ellenben már ilyenkor nem szabad, mert az 1%-os oldat is már megperzseli a fiatal leveleket.

De nemcsak ezt a célt szolgálja az árborin. Árborint használunk sertésólak, tyúkólak, istállók stb. fertőtlenítésére is. Ezeket a helyiségeket 5% árborin oldattal bekenjük s bepermetezzük. Tyúkólban az árborin oldat megöli a tyúkbalhákat és azok petéit, melyek nagyon kinoszák a szárnyasokat. Tetves állatainkat ha 2-szer, háromszor bekenjük, három napos időközönként evvel az oldattal: biztosan megöli a tetveket. Ára $1\frac{1}{2}$ kg-os üvegekben Din 25.-, $3\frac{1}{2}$ -os korsóban Din 60.- (Cseh és Gáspárnál M. Szobota). (Fejős állatokra sőt istállóik fertőtlenítésére nem ajánlható, mert a tej bűzös lesz és mert sokkal olcsóbb és jobb az állatok egészségére előnyösen ható szerek vannak. Szerk.)

Szerkesztő üzenetei.

A munkatársakat kérem, sziveskedjenek cikkeiket lehetőleg rövidre szabni, velősen írni. A papirlapnak csak az egyik oldalára lehet írni, jobbról kérek két ujjnyi széles margót (üres sávot hagyni, hogy apró korrigálások ott megtehetőek legyenek. Politikamentes és személyi támadások nélkülűnek kell minden cikknek lenni. Minden kézirat aláírandó, szerda délig, a hírek csütörtök délig hozzám küldendők. Nagyon szépen kérem a hölgyeket és urakat, hogy jól olvashatóan sziveskedjenek leírni minden szót, különösen az idegen szavakat. Novák József Bethlehem Pe. Dec. 29.-én kelt becses levelét indirekte csak ma kaptam meg. Köszönöm a küldött híreket és a szép magyar versét legközelebb közölni fogom. Szerencsétlenségem máskor is becses soraival, de arra kérem ne tessék írni szerkesztőséget, hanem Nemes Miklós nyug. állami állatorvost, mert ellenkező esetben a kiadóhivatalba jutnak a nekem szánt levelek.

Matus Mihael Velki Dolenci. A kiadó ur arról értesít, hogy tényleg igaz 1928. 11. 19.-én csekkel 15 Din-t fizetett. Amde ez július, augusztus és szeptember hóra szólt. Ezen kívül küldeni tetszett 1928. 4. 2.-án 15 Din-t és 1928. 6. 25.-én ismét 15 Din-t. Ezek összege csak 45 Din-hozott egy évi előfizetési ár 60 Din.

Vsakovrstne sirove
in svinjske kože

k u p u j e

po najvišji dnevni ceni

Franc Trautmann

Murska Sobota

Cerkvena ulica 191.

KERESKEDELEM.

Áru:

M. SOBOTA, január 25.

100 kg.	Buza	Din.	255—
»	Rozs	»	255—
»	Zab	»	250—
»	Kukorica	»	250—300
»	Köles	»	225—
»	Hajdina	»	200—
»	Széna	»	110—150
»	Bab cseres.	»	600—
»	vegyes bab	»	450—
»	Krumpli	»	85—100
»	Lenmag	»	500—
»	Lóhermag	»	2800—

M. SOBOTA január 25.

1 kg.	III.	II.	I.	prima
Bika	7.—	8.—	8.50	8.75
Üsző	7.—	8.—	8.50	8.75
Tehén	3.—	4.—	5.—	6.—
Borjú	—	—	—	12.—
Sertés	—	—	15.—	16.—
Zsir I-a	—	—	29.—	32.—
Vaj	—	—	—	35—45
Szalonna	—	—	25.—	28.—
Tojás 1 drb.	—	—	—	1.25

Pénz.

1	Dollár	=	Din. 56.—
1	Peso (S) Uruguay	=	» 55.—
1	Márka Berlin	=	» 13.20
1	Frank Páris	=	» 2.15
1	Pengő Budapest	=	» 9.98
1	Schil. Bécs	=	» 7.99
1	Kor. Praga	=	» 1.67
Zürichben 100 Din = 9.1275 sfrk.			

Szülő karónak

való akácrónk eladó. Bővebbet KÁZÁR-nál Murszka-Szobotán.

Rádiók
Rádióalkatrészek
Lámpák, Batteriák
Puch
Biciklik
Motorkerékpárok
jutányosan kaphatók

Nemecz János
vas- és gépkereskedésben
Murska Sobota.

FARSANGI

cikkek:
álarc
lampion
konfetti
szerpentin
viclapok
stb. stb.

k a p h a t ó k:

Barnabás Erdösy
papir és játék kereskedésében
MURSKA SOBOTA
a róm. kath. templom mellett.